

До спеціалізованої вченої ради
К 64.109.01 при Харківській
державній академії дизайну
і мистецтв

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Босого Івана Михайловича за темою «**Принципи формоутворення і трансформації об'єктів у дизайні меблів**», представлену на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства (доктора філософії) за спеціальністю 17.00.07 — Дизайн

На сьогоднішній день, розробка меблів є одним із затребуваних напрямів дизайну, який на якісному рівні здатен впливати на організацію предметно-просторового оточення людини. Звернення до тематики функціонування та проектування меблів-трансформерів — об'єктів, яким властиво змінювати свою форму в той чи інший спосіб, актуалізує питання розгляду можливостей інтерактивності середовища людської життєдіяльності в цілому, його відповідності сучасним соціальним, культурним, технічним та технологічним запитам і потребам суспільства.

Тож, *актуальність обраної теми*, перш за все, характеризується узгодженням розглянутих у роботі питань з перспективними напрямами міжнародних науково-практичних досліджень в галузі дизайну, що підтверджується порушеною тематикою фахових міжнародних конференцій та визначеними положеннями конгресу ICSID (Міжнародної ради спільнот промислового дизайну, яка з січня 2017 року офіційно стала Всесвітнім об'єднанням дизайну (WDO)). Також, автором проаналізовано та співвіднесено ситуацію на світовому ринку меблевого виробництва з реальним станом подібних

пропозицій в Україні. Здійснений критичний аналіз близьких за проблематикою наукових праць, переконує у виявленні невирішених раніше актуальних проблем мистецтвознавства — «відсутності наукової бази з класифікації принципів та прийомів формоутворення і трансформації меблевих об'єктів» (цит. зі ст. 2).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації характеризується охопленням значного обсягу дослідженого матеріалу, опрацюванням загальнотеоретичних наукових праць з дизайну, фундаментальних робіт, присвячених питанням проектування предметно-просторового середовища, історії розвитку меблевого виробництва, теорії композиції, трансформації та комбінаторики в дизайні. До аналітичного розгляду автором залучені дисертаційні роботи, монографії, наукові статті, креслення патентних документів, зразки колекцій етнографічних музейних експозицій, твори образотворчого мистецтва, рекламні відеоролики, спеціалізовані електронні ресурси та друковані видання (нормативні документи, інструкції виробів, каталоги тощо). Наукові положення і висновки представленого дослідження є конкретними, логічно-структурованими, достатньо переконливими та теоретично обґрунтованими.

Достовірність представлених результатів роботи та їх новизна визначається використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, таких як: аналогія, порівняння, класифікація, узагальнення, обстеження та обміри, ретроспективний літературно-аналітичний огляд, термінологічного аналізу, історико-типологічне порівняння, структурно-функціональний метод та метод аналізу морфології об'єктів. В результаті, були вирішені поставлені завдання роботи та досягнута її мета, а саме: визначені принципи та прийоми формоутворення і трансформації меблевих об'єктів.

Повнота викладу результатів в опублікованих працях підтверджується їх оприлюдненням в 19 публікаціях, 7 з яких — у фахових наукових збірках робіт, що входять до переліку МОН України, 1 — в закордонному науковому виданні, 11 — у збірках матеріалів наукових конференцій. Публікації за темою дисертації у повній мірі представляють основні її результати.

Зміст автореферату відповідає встановленим вимогам і є цілком ідентичним основним положенням дисертації.

Високо оцінюючи представлену дисертаційну роботу в цілому, варто вказати й на деякі *недоліки*:

1. Задля більшої відповідності відображення змісту у назві теми роботи варто було б її формулювання представити як «Принципи формоутворення і трансформації об'єктів дизайну меблів» замість «... об'єктів у дизайні меблів» або ж «Принципи формоутворення і трансформації у дизайні меблів».

2. У представлені автором дефініції поняття, меблі-трансформери визначено як «...вид середовищного обладнання...», що також є доволі суперечливим, оскільки, поняття «обладнання» володіє поширеною, загальноприйнятною дефініцією і характеризується переліком власних визначених об'єктів та, в будь-якому випадку буде середовищним (тобто оточеним певною сукупністю речей, просторів, кольорів, природних чи фізичних умов тощо, серед яких розташовано даний предмет).

3. Враховуючи, що меблі-трансформери «...як феномен, як явище...» (*цит. зі ст. 76*) окремо розглядаються та вводяться до наукового обігу автором вперше, доцільним вбачається спочатку дослідити термінологічний апарат (*підрозділ 1.2*), а потім відносно нього аналізувати окреслену проблему в наявних джерелах (*підрозділ 1.1*).

4. Для зручності орієнтації і сприйняття матеріалів дослідження, в деяких випадках, варто було б зазначати не лише номер посилання на джерело, а прізвище його автора (*наприклад, неодноразово посилаючись на п. 141 на ст. 149, 158, 162, 168; на п. 52 на ст. 186, 187, 188, 190, 193; на п. 65 зі ст. 189; п. 115 зі ст. 193*).

5. Не зрозумілим залишився принцип, за яким була проведена класифікація меблів-трансформерів за видами: розкладні, розсувні, регульовані та комбіновані, оскільки в останніх визначальною ознакою є не комбінація з

перерахованих попередніх, а поєднання «...одразу декілька функціональних об'єктів» (цит. зі ст. 79).

6. Представлені узагальнення автора відносно рівнів трансформації: мікротрансформація, мідітрансформація та макротрансформація з'являються лише у висновках розділу 3 (ст. 196) та у загальних висновках роботи (ст. 199) й не мають підведення до них у тексті.

7. Автором не вказано, в межах якого підходу/підходів були застосовані обрані методи дослідження.

Однак, зауваження по роботі є такими, що не змінюють загального позитивного враження, не принижують науковий і практичний рівень отриманих результатів та носять рекомендаційний характер.

Висновок про відповідність дисертації існуючим вимогам МОН України.

Дисертація є завершеною науково-дослідною роботою, виконаною автором на достатньо високому науковому рівні. Проведені дослідження можна кваліфікувати як достовірні, науково обґрунтовані розробки, що забезпечують вирішення поставлених автором мети та завдань.

Робота Босого Івана Михайловича «Принципи формоутворення і трансформації об'єктів у дизайні меблів» відповідає паспорту спеціальності 17.00.07 — дизайн, а її автор заслуговує на присудження вченого ступеня кандидата мистецтвознавства.

Офіційний опонент,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри дизайну
Черкаського державного
технологічного університету

Н.В. Сергеева

Підпис Сергеева Н.В.
засвідчую
Відділ кадрів